

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/41/2021
Identifikačné číslo spisu: 7209010031
Dátum vydania rozhodnutia: 26.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7209010031.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného A. G. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. júla 2021 v Bratislave dovolanie obvineného A. G. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Milana Slobodníka proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 4. decembra 2013, sp. zn. 6To/114/2013, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného A. G. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 19. novembra 2012, sp. zn. 4T/5/2009, uznal obvineného A. G. za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 7. januára 2008 v čase okolo 01.45 hod. v Košiciach - Šaci v areáli U. S. STEEL s.r.o. Košice ako vodič hnacieho dráhového vozidla T 419 1512 počas vykonávania posunu z koľaje č. 461 na koľaj č. 473 zrazil vedúceho posunu Z. G., ktorý utrpel ťažké zranenie - amputáciu pravého predkolenia a posun vykonával napriek tomu, že stratil s vedúcim posunu návesný styk a nepresvedčil sa, kde v tom čase bol vedúci posunu a pri zmene posunu nepoužil zvukovú signalizáciu.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 1 roka. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu súd výkon trestu odňatia slobody podmienenčne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu vo výmere 2 rokov. Súd zároveň podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodeného Z. G. s jeho nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený G. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom zo 4. decembra 2013, sp. zn. 6To/114/2013 tak, že napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil vo výroku o treste a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému G. uložil podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., §

57 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 500 €. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov.

Dňa 14. augusta 2014 podal obvinený G. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Milana Slobodníka (bez poukazu na konkrétny dovolací dôvod) dovolanie.

Uviedol, že od samého začiatku trestného stíhania spáchanie skutku popieral a ani vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by sa skutku dopustil. Spochybnil súdmi oboch stupňov zistený skutkový stav, rozoberal vykonané dôkazy (najmä znalecký posudok) a predostieral vlastné hodnotiace úsudky k nim. Poukazoval na viaceré pochybenia poškodeného, ktorými zapríčinil nehodu a rovnako poukázal na pochybenia zamestnávateľa, ktoré sú podrobne rozvedené v znaleckom posudku. Za veľmi podstatné pri posudzovaní zodpovednosti za nehodu považoval skutočnosť, že v zmysle príslušnej legislatívy platnej pre obdobie nehodovej udalosti obidvaja účastníci nehodovej udalosti (obvinený a poškodený) nespĺňali odbornú a psychologickú spôsobilosť na výkon funkcií, teda neboli zamestnávateľom riadne zaškolení, a tak žiaden z nich nemôže byť zodpovedný za porušenie predpisov. Povinnosťou zamestnávateľa bolo zaškoliť ich a oboznámiť s príslušnými predpismi a ak sa tak nestalo, potom nemôže niesť trestnoprávnu zodpovednosť za ich porušenie predpisov.

Ďalej obvinený argumentoval, že pri vzniku ťažkej ujmy na zdraví spolupôsobilo viacero príčin a každú z nich je potrebné hodnotiť zvlášť a len na základe toho vyvodiť trestnú zodpovednosť (R 40/2003), že osoba nie je zodpovedná za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 157 Tr. zák. alebo § 158 Tr. zák., ak bol následok vyvolaný nevypočítateľným a neodvrátiteľným konaním poškodeného, že od neho nebolo možné požadovať, aby predvídal možné porušenie povinností, že pri akcelerácii a hmotnosti posunujúceho dielu nebolo možné bezpečne zastaviť na vzdialenosť, ktorá bola medzi vedúcim posunu a koncom posunujúceho dielu, a teda nebolo možné včas zabrzdiť posunujúci diel tak, aby bolo možné predísť nehodovej udalosti. Na záver obvinený zdôraznil, že odsudzujúci rozsudok môže byť vydaný len v prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného k čomu v danom prípade nedošlo.

Na podklade týchto skutočností dovolaciemu súdu navrhol, aby (bez ďalšieho) „zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol“.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „prokurátor“) tak, že ho navrhol podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť. Bol toho názoru, že obvinený G. svojim protiprávnym konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., ktorému záveru predchádzalo dokazovanie vo forme výsluchov obvineného G., poškodeného G., svedkov A., A., P., D., ako aj znalecké posudky.

O podanom dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 13. novembra 2014, sp. zn. 5 Tdo 66/2014, rozhodol podľa § 382 písm. f) Tr. por. Proti tomuto uzneseniu podal obvinený sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR, o ktorej Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezom z 1. júla 2015, sp. zn. II. ÚS 226/2015, rozhodol tak, že (okrem iného) základné právo obvineného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené, označené uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po vrátení veci najvyšší súd prípisom z 30. septembra 2015, sp. zn. 5 Tdo 67/2015, vec vrátil okresnému súdu ako predčasne predloženú s tým, aby obvineného vyzval na špecifikáciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por.; dňa 19. mája 2021 (na základe výzvy z toho istého dňa) obvinený dovolanie doplnil v tom smere, že ho podáva z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Dňa 24. mája 2021 bol spisový materiál spolu s dovolaním obvineného G. riadne predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie. Následne najvyšší súd ako súd dovolací [§ 377 Tr. por.] predbežne preskúmal dovolanie obvineného i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368

ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote [§ 370 ods. 1 Tr. por.] a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať [§ 370 ods. 3 Tr. por.]. Zároveň, ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. najvyšší súd upozorňuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmvaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Vychádzajúc z týchto úvah, najvyššiemu súdu neprináležalo zaoberať sa námietkami obvineného G., týkajúcimi sa správnosti záverov znaleckého posudku o použití zvukovej signalizácie, o ne/funkčnosti elektrickej rýchlomernej sústavy, o čiastočnom zavinení poškodeného, o porušení povinností zamestnávateľa pri bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a pod., keďže tieto sú skutkovej povahy a ako také sú z rámca dovolacieho prieskumu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. časť za bodkočiarkou vylúčené. I napriek tomu dovolací súd upozorňuje, že s podstatnou časťou týchto (skutkových) námietok sa okresný súd na s. 9 ods. 4 - s. 11 ods. 1 rozsudku a krajský súd na s. 7 ods. 1 - s. 8 ods. 3 rozsudku vysporiadal. Tak, ako je skutková veta naformulovaná (popisujúca ako obvinený v postavení vodiča hnacieho dráhového vozidla počas vykonávania posunu z koľaje stratil s vedúcim posunu návesný styk, nepresvedčil sa, kde v tom čase vedúci posunu bol a pri zmene posunu nepoužil zvukovú signalizáciu, v dôsledku čoho zrazil vedúceho posunu, ktorý pritom utrpel amputáciu pravého predkolenia) napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty prečinu podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. Azda k námietke, podľa ktorej voči obvinenému nemala byť vyvodzovaná trestná zodpovednosť, keďže zo strany zamestnávateľa nebol riadne zaškolený, najvyšší súd pripomína, že ani tvrdená absentujúca vedomosť obvineného o bezpečnostných predpisoch (čo je, mimochodom, taktiež skutková otázka, ktorú si okresný súd na s. 9 ods. 5 rozsudku vyhodnotil inak ako obvinený) by so zreteľom na § 16 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 157 ods. 1 Tr. zák. obvineného trestnej zodpovednosti nezbavila.

Na podklade týchto skutočností najvyšší súd rozhodol podľa § 382 písm. c) Tr. por. tak, že dovolanie obvineného odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.